

Trosolwg

Mae'r safon hon yn ymwneud â chyfrannu at asesu'r risgiau i unigolion sydd wedi cael eu heffeithio gan gam-drin domestig neu drais rhywiol. Mae'n cynnwys cael a chofnodi gwybodaeth berthnasol a chynorthwyo â chynllunio ar gyfer yr asesiad.

Mae'r safon hon ar gyfer ymarferwyr sy'n cefnogi pobl sydd wedi cael eu heffeithio gan gam-drin domestig, a all gynnwys achosion o drais rhywiol.

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

1. cael gwybodaeth bresennol am unigolion sy'n ymwneud â'r asesiad, lle mae'r wybodaeth ar gael a'i bod hi'n ddiogel gwneud hynny
2. nodi unrhyw wybodaeth bellach y mae ei hangen ar gyfer asesu unigolion, gan gynnwys ffynonellau gwybodaeth
3. cadarnhau gofynion a ffynonellau gwybodaeth gyda phobl berthnasol, lle bo angen, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
4. cytuno ar amserlenni a chymau gweithredu ar gyfer casglu gwybodaeth gyda phobl berthnasol eraill yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
5. cael gwybodaeth yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
6. gwneud trefniadau priodol ar gyfer cyfarfodydd ag unigolion ar amser sy'n gyfleus iddynt a'u galluogi i drafod eu hamgylchiadau
7. 7darparu gwybodaeth berthnasol i unigolion cyn cyfarfodydd, gan gynnwys manylion am amser, lleoliad a diben y cyfarfod
8. cyfeirio unrhyw broblemau ac anawsterau at eich rheolwr llinell, gan gynnwys:
 - anawsterau cael gwybodaeth
 - anawsterau trefnu cyfarfodydd
9. cyfuno cofnodion a threfnu gwybodaeth sy'n dod i law mewn ffyrdd sy'n hwyluso'r defnydd o'r wybodaeth
10. gwirio a chadarnhau gwybodaeth sy'n dod i law o ran perthnasedd, cywirdeb a pha mor gyfredol ydyw, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
11. mynd i'r afael ag unrhyw fylchau mewn gwybodaeth
12.
 - 12.1 nodi ffactorau allweddol sy'n cyfrannu at asesu risg unigolion, gan gynnwys:
 - tebygolrwydd a natur risg niwed, ac agosrwydd y risg
 - risg niwed i unigolion a'u dibynnyddion, lle y bo'n berthnasol
13. asesu arwyddocâd ffactorau allweddol a nodwyd, yn unol ag offer a phrosesau asesu risg
14. cyflwyno gwybodaeth am asesu risg i bobl eraill, gan gynnwys
 - amlinellu ffactorau allweddol a nodwyd
 - y rhesymau dros eich asesiad
15. cwblhau asesiadau risg wedi'u cyfiawnhau, ar sail y wybodaeth a gafwyd, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
16. hysbysu eich rheolwr llinell pan fyddwch yn nodi pryderon am risg niwed i

unigolion

17. cynnal cofnodion cyfredol yn unol â gofynion y sefydliad

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

1. gofynion cyfreithiol, sefydliadol a pholisi sy'n berthnasol i'ch rôl chi, i rôl pobl eraill yn eich sefydliad ac i'r gweithgareddau sy'n cael eu cyflawni
2. y canllawiau, y polisiau a'r gweithdrefnau lleol a chenedlaethol perthnasol sydd ar gael a sut a phryd y dylid troi atynt
3. yr ystod o asiantaethau a gwasanaethau y gallech weithio gyda nhw
4. rolau, amcanion, cylch gwaith a gwasanaethau eich sefydliad ar gyfer mynd i'r afael â cham-drin domestig neu drais rhywiol, gan gynnwys darparu cymorth i unigolion
5. cyfyngiadau eich awdurdod, eich cyfrifoldeb a'ch cymhwysedd proffesiynol
6. beth yw cam-drin domestig a thrais rhywiol, a pha mor gyffredin ydyw yn eich cymuned leol
7. arwyddion o gam-drin a'r dulliau y mae camdrinwyr yn eu defnyddio i ennill grym a rheolaeth
8. effaith cam-drin ar bawb y mae'n effeithio arnynt, gan gynnwys unigolion a dibynyddion
9. mathau o wybodaeth a chymorth y mae pobl sydd wedi'u heffeithio gan gam-drin domestig neu drais rhywiol yn eu ceisio, a ffynonellau'r wybodaeth a'r cymorth hynny
10. rôl asiantaethau cymorth allanol o ran darparu cymorth i unigolion yn eich ardal
11. pwysigrwydd bod yn ymwybodol o'ch gwerthoedd a'ch credoau eich hun a'r effaith y gallant ei chael wrth weithio gydag unigolion
12. pwysigrwydd peidio â gorfodi eich gwerthoedd a'ch credoau ar bobl eraill
13. sut i herio agweddau ac ymddygiad gwahaniaethol neu a allai fod yn niweidiol, a phwysigrwydd gwneud hynny
14. sut mae croestoriadedd yn effeithio ar brofiad unigolyn o wasanaethau
15. sut i greu amgylchedd sy'n gwneud i unigolion deimlo'n gartrefol
16. sut i gymhwyso ymarfer sy'n ystyriol o drawma yn eich maes gwaith
17. offer, prosesau, gweithdrefnau a dulliau asesu risg
18. gwahanol ymatebion i drawma a'u heffaith
19. sut i gymhwyso dull seiliedig ar gryfderau, dan arweiniad anghenion, i fodloni anghenion yr unigolyn, gan gynnwys y rhai sy'n cael eu defnyddio gan eich sefydliad
20. gwybodaeth sy'n ofynnol i asesu'r risgiau sy'n effeithio ar unigolion, yn briodol i

reoli'r risg niwed iddynt

21. ffynonellau gwybodaeth berthnasol am unigolion a sut i gael at y rhain

22. dulliau o wirio a chadarnhau'r wybodaeth a geir

23. dulliau a thechnegau ar gyfer gwahaniaethu rhwng a nodi:

- tystiolaeth a welwyd yn uniongyrchol
- tystiolaeth o ffynonellau dibynadwy
- adroddiadau ail-law

24. pwysigrwydd cynnal cofnodion o ffynonellau gwybodaeth a ddefnyddiwyd a sut i wneud hynny

25. sut i drefnu gwybodaeth mewn ffyrdd a fydd yn eich helpu i'w dadansoddi a'r fformatau sy'n ofynnol wrth adrodd gwybodaeth

Geirfa

Cam-drin Domestig

Patrwm o ymddygiad rheolaethol, ymddygiad gorfodaethol, ymddygiad bygythiol, trais neu gamdriniaeth rhwng pobl sy'n 16 oed neu'n hŷn sydd, neu a fu, yn bartneriaid clos neu'n aelodau teulu, ni waeth beth yw eu rhywedd neu eu rhywioldeb. Gall y cam-drin gynnwys, ond nid yw'n gyfyngedig i, gyfuniad o gam-drin seicolegol, corfforol, rhywiol, ariannol ac emosiynol.

Mae'r diffiniad hwn hefyd yn cynnwys trais ar sail 'anrhydedd' fel y'i gelwir, anffurfio organau cenhedlu benywod a phriodas dan orfod. Mae plant hefyd yn cael profiad o gam-drin domestig pan fyddant yn dyst i gam-drin domestig.

Croestoriadedd

Natur gysylltiedig categoreiddiadau cymdeithasol fel hil, dosbarth a rhywedd, yr ystyrir eu bod yn creu systemau gwahaniaethu neu anfantais sy'n gorgyffwrdd ac sy'n gyd-ddibynnol

Dull dan arweiniad anghenion

Math o eiriolaeth sy'n gosod y goroeswr yn ganolog i ymyriadau a gwaith cymorth. Mae hyn yn golygu gwrandio ar eu hanes, eu pryderon a'u hanawsterau, a nodi cryfderau. Mae'n arwain at gynhyrchu pecynnau cymorth yn gydgynhyrchiol, sy'n benodol i anghenion unigol goroeswyr. Mae dull dan arweiniad anghenion yn ymdrech ymrymusol sy'n talu sylw i amgylchiadau croestoriadol goroeswyr, gan osgoi maglau rhagfarn sefydliadol neu ymatebion aneffeithiol.

Dull seiliedig ar gryfderau

Cydnabod bod gan unigolion gryfderau. Cydnabyddir y cryfderau hyn ac adeiladir arnynt fel rhan o gynorthwyo ag adfer.

Pobl mewn perygl

Unigolyn y diffinnir bod arno angen gofal, cymorth neu amddiffyniad arbennig oherwydd oedran, anabledd, risg cam-drin neu esgeulustod

Trais Rhywiol (gweler hefyd ddiffiniadau isod y gellir eu defnyddio sy'n ymwneud â cham-drin rhywiol neu ymosodiad rhywiol)

Yn debyg o ran ei natur i gam-drin rhywiol, ond defnyddir y term hwn yn fwy aml i ddisgrifio digwyddiadau byr neu unigol, megis ymosodiad rhywiol gan ddieithryn.

Cam-drin Rhywiol

Ymddygiad rhywiol digroeso gan un person tuag at berson arall. Mae hwn yn aml yn cael ei gyflawni trwy rym neu trwy gymryd mantais ar y person arall. Defnyddir y term hwn yn gyffredinol pan fydd yr ymddygiad rhywiol yn rheolaidd neu'n digwydd dros gyfnod estynedig.

Ymosodiad Rhywiol

Unrhyw ymddygiad rhywiol digroeso nad yw person wedi cydsynio iddo. Gall hyn amrywio o drais i voyeuriaeth i orchestu, i gyffwrdd digroeso dros neu o dan ddillad.

Ymarfer Ystyriol o Drawma

Ymagwedd at ymyriadau iechyd a gofal sydd â'i sail mewn deall bod amlygiad i drawma'n gallu effeithio ar unigolyn. Bydd ymarferwyr yn gweithio mewn ffyrdd nad ydynt yn ailachosi trawma yn anfwriadol i'r unigolyn, ac mae pwyslais ar ddiogelwch, dewis, cydweithrediad a grymuso.

SFJBI203

Cyfrannu at asesu unigolion sydd wedi cael eu heffeithio gan gam-drin domestig neu drais rhywiol

Datblygwyd gan	Skills for Justice
Fersiwn rhif	3
Dyddiad cymeradwyo	26 Mai 2023
Dyddiad Adolygu Dangosol	28 Mai 2028
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	Skills for Justice
RCU gwreiddiol	SFJBI203
Galwedigaethau perthnasol	Gweithiwr Lloches, Gweithiwr Argyfwng, Cynghorydd Annibynnol Trais Domestig (IDVA)
Cyfes/Set	Atal a mynd i'r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol
Geiriau Allweddol	rhywiol; cam-drin domestig; asesu; cyfathrebu; deilliannau; trafod; datgelu; amgylchiadau
